

Afgørelser – Reg. nr.: 02290.00

Fredningen vedrører: Romsø

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   14-06-1971

Fredningsnævnet   12-01-1971, 31-10-1955

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

14/6-1971

År 1971, den 14. juni, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen 2113 angående lukning af Romsø i en del af året.

Fredningsnævnet for Fyns amts nordlige fredningskreds har den 12. januar 1971 i medfør af §§ 54, stk. 4, 55, stk. 5 og 56, stk. 3 i lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning bestemt, at offentlighedens adgang til at besøge Romsø ophæves i tidsrummet 1. september - 30. april for tiden indtil 30. april 1973.

Til grund for fredningsnævnets afgørelse ligger en henvendelse fra ejeren om at ophæve adgangen i tiden 1. september til 31. maj, i hvilken henvendelse anføres, at skovfogden og landbrugspersonalet i sommeren 1970 er flyttet fra øen, således at der alene er fyrpersonale på øen, hvorfor det ikke vil være muligt at føre fornødent tilsyn med de på øen værende bygninger m.v., og at fyret ventes nedlagt om et par år. Videre oplyses, at der drives en del jagt på dådyr på øen, og at denne påbegyndes den 1. september, hvorfor det findes mest formålstjenligt at lukke øen for adgang fra dette tidspunkt. Endelig oplyses, at det ved fredningsdeklaration hjemlede tilsagn om at give videnskabsmænd m.v. tilladelse til at besøge øen jopretholdes, samt at der er planer om en omfattende udvidelse af lystbådehavnen i Kerteminde, og at dette kan bewirke en udvikling vedrørende Romsø, som i dag ikke kan forudberegnes. Det hedder videre i fredningsnævnets afgørelse:

" Naturfredningsrådet har i erklæring af 17. november 1970 anbefalet, at der foreløbig for en periode af 3 år gives dispensation til at afspærre øen i tidsrummet 1. oktober til 15. maj.

Fredningsplanudvalget for Fyn har i erklæring af 27. august 1970 som sin foreløbige opfattelse udtalt, at det på det da foreliggende grundlag findes forsvarligt i en forsøgsperiode at begrænse adgangen for tidsrummet 1. september til 31. maj.

Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 21. juli 1970 udtalt sig mod at begrænse adgangen, idet et forbud næppe vil forhindre hærværksmænd i at ødelægge noget, da det

fra ejerens side ikke er muligt at føre fornøden kontrol.

Det bemærkes at væsentlige dele af øen er fredet ved frivillig overenskomst med den tidligere ejer, uden at der er ydet erstatning fra det offentliges side.

Nævnet finder, at ejerens interesse i at forhindre adgang til øen Romsø uden speciel tilladelse i vinterhalvåret er af væsentlig større betydning end offentlighedens interesse i at besøge øen på dette tidsrum. Nævnet har yderligere taget hensyn til, at ejeren har forpligtet sig til at give tilladelse til besøg på øen i videnskabeligt øjemed og har yderligere erklæret at stille sig velvilligt overfor anmodninger fra andre om at besøge øen."

*Fredningsnævnets afgørelse er indbragt for Overfredningsnævnet af Kerteminde kommunalbestyrelse samt af Danmark Naturfredningsforening, som ikke finder, at den begrundelse, der er fremført overfor fredningsnævnet, kan betinge fredningsnævnets afgørelse.

Overfredningsnævnet har den 15. maj 1971 aflagt besøg på Romsø og konstateret dennes meget smukke og egenartede karakter. Man besøgte endvidere den række bygninger, der er på øen, og forhandlede derefter med ejeren samt med repræsentanter for kommunalbestyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening og fredningsplanudvalget.

Fra Danmarks Naturfredningsforenings side henvistes til, at der måtte foreligge meget tungtvejende grunde for at tillade lukning af øen, og at det kunne befrygtes, at en stadfæstelse ville få konsekvenser for mange andre øer, hvilket ville være uheldigt for sejlsportsfolk m.fl. Kommunalbestyrel-

sens repræsentanter havde samme opfattelse, ligesom det tilføjedes, at det ikke var tilfredsstillende for eventuelle besøgende, at de allerede inden afsejlingen fra Kerteminde skulle tage stilling til, om de ville besøge øen og derfor indhente tilladelse fra ejeren, idet besøg bl.a. afhang af vind og vejr under vedkommende udflugt. Endelig fandt man, at en lukning ikke kunne blive en realitet, der holdt uønskede elementer borte.

Fra ejerens side anførtes, at man, som det også fremgår af forhandlingen for fredningsnævnet, ikke har noget ønske om at udelukke besøg på øen udenfor sommermånederne, men man ønsker den kontrol, der ligger i en forudgående tilladelse (opringning til godset). Herigennem opnås også en kontakt med de besøgende, som er nyttig af hensyn til efterfølgende meddelelse fra disse om ting, de måtte have observeret på øen af interesse for ejeren (f.eks. indtrufne skader på huse). Når jagt finder sted på øen, nå lukning kunne ske, og det er mest praktisk, at eventuelle besøgende forinden - ved opringning om tilladelse til besøg - får at vide, at der er lukket på grund af jagt. Denne sker med riffel og må for at holde dådyrbestanden nede ske nogle week-end'er hvert efterår. Uanset det om jagten anførte taler iøvrigt selve forekomsten af dådyrbestanden samt faren for krybskytteri og vådeskudsulykker for ansøgningen.

Når man ikke har anket fredningsnævnets afgørelse, hænger det sammen med, at en begrænsning på nogle få år er rimelig, fordi det er vanskeligt at overse situationen længere frem. Man havde dog gerne ønsket, at der om forsommeren

først blev givet almindelig adgang den 1. juni, da man før dette tidspunkt ikke kan regne med husenes benyttelse til ferieformål og derfor ikke med andre beboere end fyrmesteren med familie, der ikke kan påtage sig ansvaret for tilstrækkelig kontrol.

Overfredningsnævnet finder, at der i det af ejeren anførte må siges at foreligge sådanne særlige forhold, at fredningsnævnets afgørelse vil være at stadfæste, hvorved bemærkes, at der ved ejerens oplysninger om den stilling, man vil tage til henvendelser om besøg på øen i den periode, almenheden herefter ikke har krav på adgang, må siges at foreligge en rimelig hensyntagen til eventuelle besøgende.

Under hensyn navnlig til det oplyste om tidspunktet for husenes ibrugtagelse i forsommeren har man dog besluttet at forlænge den periode, hvori der ikke gives almenheden adgang, til den 15. maj.

T h i b e s t e m m e s :

Offentlighedens adgang til at besøge Romsø ophæves i tiden indtil den 15. maj 1973 i tidsrummet 1. september til 15. maj.

P. O. V.

J. Garde

FREDNINGSNÆVNET>

8000 Odense, den 12. januar 1971.

Journal nr. 652/69

8.

CH/GP

I skrivelser af 27. oktober 1969 og 12. august 1970 har De anmodet nævnet om i medfør af naturfredningslovens § 54-56 at træffe bestemmelse om, at ingen har adgang til søen kom sø i tidsrummet 1. september til 31. maj.

Som begrundelse herfor har De anført, at skovfogden og landbrugs-personalet i sommeren 1970 flytter fra søen, således at der alene er fyrrpersonale på søen, hvorfor det ikke vil være muligt at fore forenødent tilsyn med de på søen værende bygninger m. v., og at fyret ventes nedlagt om et par år. De har oplyst, at der drives en del jagt på hjorte på søen, og at denne påbegyndes den 1. september, hvorfor det findes mest formålstjenligt at lukke søen for adgang fra dette tidspunkt. De har yderligere oplyst, at det ved fredningsdeklaration hjemlede tilsagn om at give videnskabsmand m. v. tilladelse til at besøge søen opretholdes. De har endelig oplyst, at der er planer om en omfattende udvidelse af lystbådehavnen i Kerteminde, og at dette kan bevirke en udvikling vedrørende kom sø, som i dag ikke kan forudberegnes.

Naturfredningsrådet har i erklæring af 17. november 1970 anbefalet, at der foreløbig for en periode af 3 år gives dispensation til at afspærre søen i tidsrummet 1. oktober til 15. maj.

Fredningsplanudvalget for Fyn har i erklæring af 27. august 1970 som sin foreløbige opfattelse udtalt, at det på det da foreliggende grundlag findes forsvarligt i en forsøgsperiode at begrænse adgangen for tidsrummet 1. september til 31. maj.

Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 21. juli 1970 udtalt sig imod at begrænse adgangen, idet et forhus netop vil forhindre herværksmand i at pålægge noget, da det fra ejerens side ikke er muligt at føre fornudden kontrol.

Det bemærkes at væsentlige dele af søen er fredet ved frivillig overenskomst med den tidligere ejer, uden at der er ydet erstatning fra det offentlige side.

Nævnet finder at ejerens interesse i at forhindre adgang til søen Romsø uden special tilladelse i vinterhalvåret er af væsentlig større betydning end offentlighedens interesse i at besøge søen på dette tidsrum. Nævnet har yderligere taget hensyn til, at ejeren har forpligtet sig til at give tilladelse til besøg på søen i videnskabeligt øjemed og har yderligere erklæret at stille sig velvilligt overfor anmodninger fra andre om at besøge søen.

Nævnet bestemmer herved, at offentlighedens adgang til at besøge søen Romsø ophæves i tidsrummet 1. september til 30. april for tiden indtil 30. april 1973.

Navnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne skrivelser modtagelse indbringes for Overfredningsnævnet af de efter naturfredningslovens § 53 ankeberettigede.

~~Det tilføjes, at andre myndigheders tilladelse kan være fornudden.~~

P. N. V.

Lær'n

Mr. greve Claus Reventlow,
Bjerringe,

5300 Kerteminde.

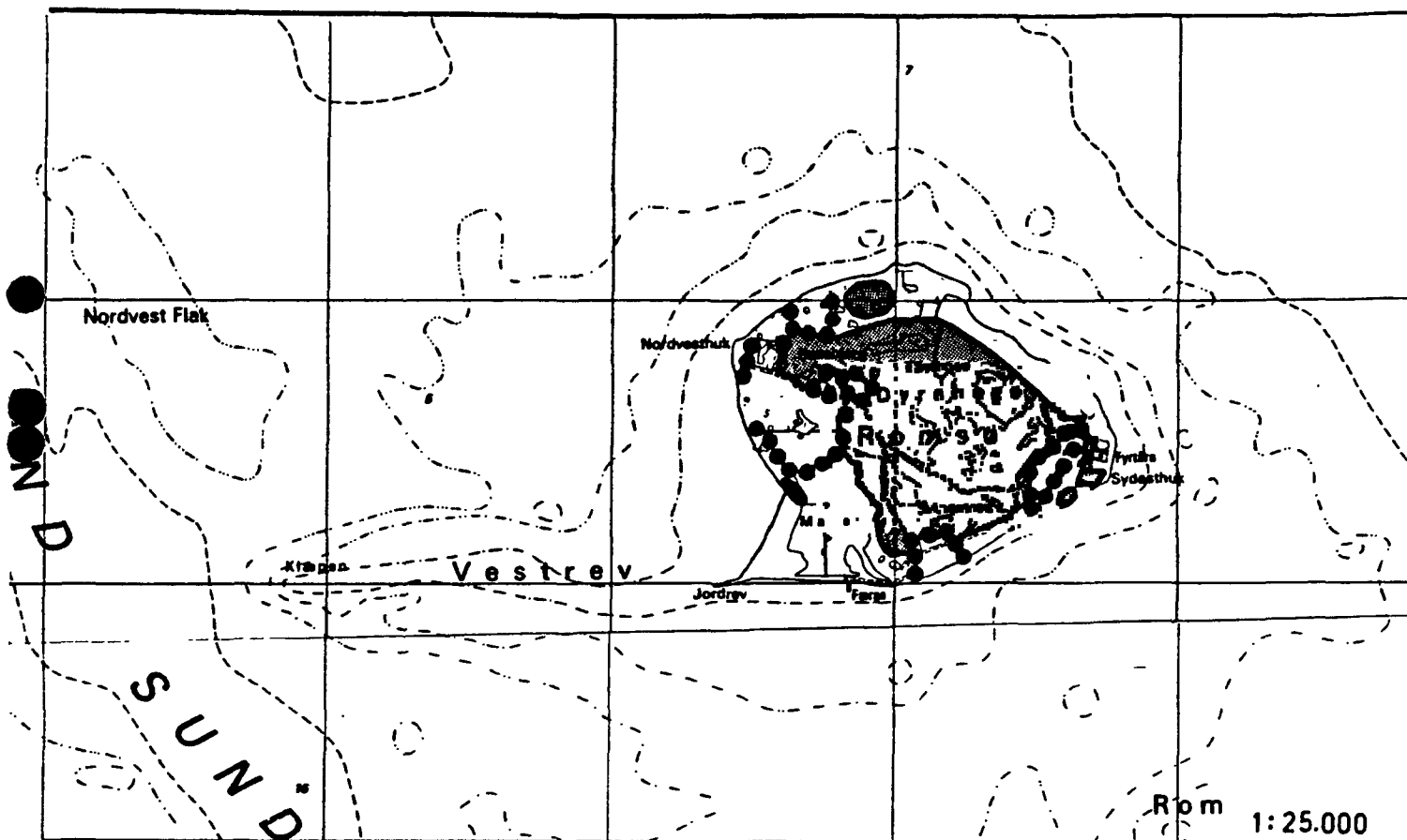
FREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet: Romsø

Kommune: Kerteminde

Sogn : Viby

Reg. nr.: 439-09-05

Ejer : Privat

Areal : ca. 40 ha

Fredet : Deklaration af 31/10-1955

Formål : Landskabsbevaring.

Indhold : De fredede tjørnekrat og asketræer må ikke ryddes, beskæres eller på anden måde beskadiges. Stengærderne skal bevares og må ikke nedbrydes eller beskadiges. Fornyelse af skoven må kun finde sted med danske løvtræer.

adgangsforbud 1/9 - 30/4 indtil 79?

Matr. nr. 1 a, Romsø, Viby sogn.

Anmelder:

Naturfredningsnævnet for Odense amtsrådsreds.

Stempelfri i.h.t. lov om naturfredning
nr. 140 af 7. maj 1937.

DEKLARATION.

Udfra ønsket om i videste omfang at bevare og sikre de på den mig tilhørende ejendom, matr. nr. 1 a, Romsø, Viby sogn af hartkorn 8 tdr. 1 skp. 0 fdk. og $0\frac{1}{2}$ alb. værende naturværdier er undertegnede godsejer, kammerherre, hofjægermester Niels R. Iuel, Hverringe, indgået på for mig og efterfølgende ejere at pålægge nævnte ejendom følgende forpligtelser:

Skoven på ejendommen, der er fredskovspligt undergivet, skal stedse - i overensstemmelse med de derom gældende regler - opretholdes som sådan, og således at fornyelse af skoven kun må finde sted med danske løvtræer.

Endvidere må de på vedhæftede kort med signaturerne A til E mærkede 5 bevoksninger af tjørnekrat og visse steder med enkelte asketræer iblandt ikke ryddes, beskæres eller på anden måde beskadiges, ligesom der ikke må foretages arbejder, herunder pløjning, eller foretages beplantning på en sådan måde, at bevoksningernes eksistens derved bringes i fare. Græsning af får og ungkreaturer må finde sted.

De på kortet med svære linier viste stengårder skal bevares og må ikke nedbrydes eller beskadiges, ligesom der ikke må foretages gravearbejder eller pløjning så nær ved, at gårderne udsættes for at styrte sammen. Af bevoksningen på gårderne må kun fjernes poppel, pil, brombær eller tjørn.

Vedligeholdelse og udbedring af skader foretages og bekostes af ejeren.

Der tilstedes ikke offentligheden adgang til de fredede arealer, men personer med fuldmagt fra undervisningsministeriet, fra naturfredningsrådet eller fra universiteter i Danmark kan forvente ejerens tilladelse til at gøre studier og indsamle frø og andet materiale af naturvidenskabelig betydning. Hvis der måtte opstå tvist

herom, afgøres sagen endeligt af naturfredningsnævnet for Odense amtsrådsreds under sædvanlig anke til overfredningsnævnet.

Påtaleret tilkommer hver for sig naturfredningsnævnet for Odense amtsrådsreds og Danmarks Naturfredningsforening samt i tilfælde af udstykning eller salg ejeren af Hverringe hovedgård.

Nærværende deklaration vil være at tinglyse på forannævnte ejendom, matr. nr. 1 a, Romsø, Viby sogn, idet der med hensyn til de ejendommen nu påhvilende pantehæftelser, servituter og lignende byrder henvises til dens blad i tingbogen.

Deklarationen skal ikke gøre nogen indskrænkning i ejerens adgang til at drive jagt på arealet.

Hverringe, den 1. oktober 1955

sign.: N. Iuel.

Foranstående fredningsdeklaration modtages og godkendes i overensstemmelse med beslutning på fredningsnævnets møde den 21. juli 1951. Deklarationen begæres tinglyst på ovennævnte matr. nr.

NATURFREDNINGSNÆVNET FOR ODENSE AMTSRÅDSREDS,
den 31. oktober 1955

sign.: Ringberg.

Tinglyst i retskreds nr. 40, Kerteminde købstad m.v.
den 1. november 1955.

Genpartens Rigtighed bekræfter

Stiftsdommeren i Odense D. N. 11

13 DEC. 1955

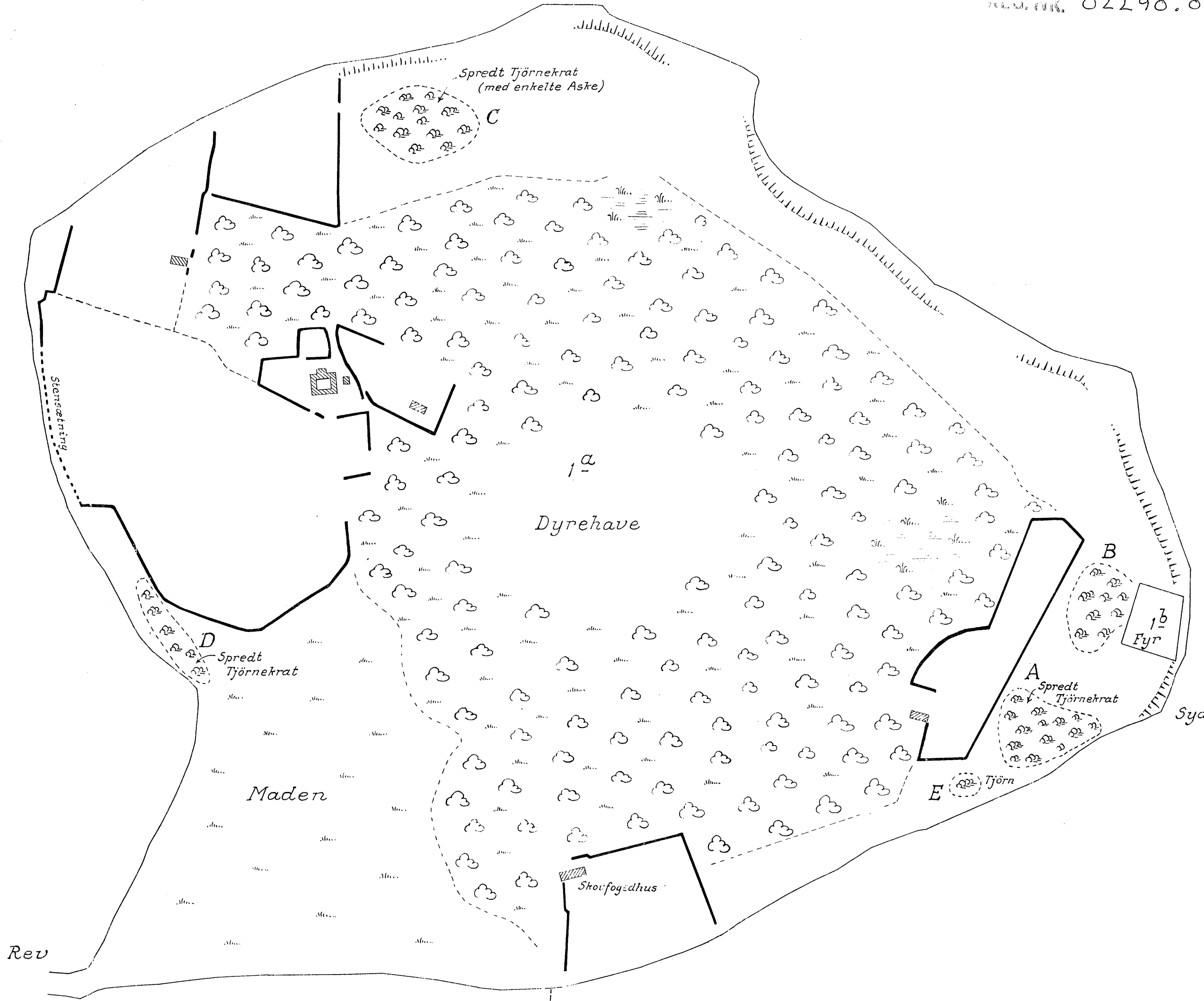
KORT>

Paa dette Kort er Stendiger markeret med svære Linier :

Nord

Nordvesthuk

1:4000

Romsö

Viby Sogn, Bjerge Herred,
Odense Amt.

Udfærdiget i Anledning af Tinglysning af Fredningsbestemmelsen.

Aar 1954.

- à jour til Sept. 1955

sign. Meklenborg
Landinspektør

At denne Kort-Genpart er nøjagtig Genpart af det originale Kort vedrørende Ejendommen

Mit. Nr. 7 og 1b Romsö, Viby Sogn, attesteres ved,

Meklenborg

Odense d. 15. Oktober 1955.

Navn:

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02290.00

Dispensationer i perioden: 21-01-1974

5000 Odense, den 21. januar 1974.

Journal nr. 215/73

CH/GP

FREDNINGSNÆVNET
FOR
FYNS AMTS NORDLIGE
FREDNINGSKREDS
ODENSE

DOMHUSET, ALBANIGADE 28
TELEFON 11 47 12

I skrivelse af 3. september 1973 har De forelagt nævnet en sag om fortsat lukning af åen Romsø i vinterhalvåret.

Den 12. januar 1971 bestemte nævnet, at Romsø ville være at lukke for offentlig adgang for tiden 1/9-30/4 for tiden indtil 30. april 1973.

Den 14. juni s. å. stadfæstedes afgørelsen af Overfredningsnævnet, idet søen lukkedes for perioden 1. september til 15. maj.

De har til sagen bl. a. oplyst:

"- - I perioden, hvor søen har været lukket, er jagten forløbet gnidningsløst, og jeg mener ikke at publikum har haft ulemper af lukningen, idet der har fundet en koordinering af jagt og turisme sted. I begyndelsen af september, hvor mange sejler til Romsø for at plukke brombær, har jagt med riffel kun fundet sted undtagelsesvis.

I sommeren 1973 blev den nye marina i Kerteminde taget i brug. For Romsø's vedkommende har dette medført et meget forøget besøg af både og en forøget fortøjning ved den nye bro, der blev bygget på Romsø i 1972. Her er plads til fortøjning af ca 8 både, men på lørdags- og søndage har der været betydeligt flere; hidindtil er det heldigvis gået uden nævneværdige uheld på grund af godt vejr.

Der har været mange henvendelser om overnatning i telte på søen eller i både ved broen, men overnatningsforbudet er forsøgt overholdt.

Den forøgede turisme om sommeren er nok ved at sætte sit præg på Romsø's natur, men dette er del uundgåeligt. Mig bevidst er der ikke forekommet væsentlige gener for vildt eller bygninger, men der er problemer med affald, selv om der er stillet affaldspose op ved broen.

Den lokale trafik med postbåden har været nogenlunde uændret.

Ofn. i nr. 2113/71

indg. 25. FEB. 1974

Måske med en stigning i antallet af ture med skolebørn i maj-juni.

Romsø Fyr er blevet slukket den 1. september i år, og fyrpasser Knudsen vil forlade Romsø ca 15. september. Fra 1. september 1973 har Hverringe antaget en skovfoged, der vil bo på øen og varetage Hverringes interesser.

Postbåden vil fortsat sejle, men de helt regelmæssige postture om lørdagen vil blive erstattet af mere uregelmæssige sejladser.

Den forløbne tid synes at vise, at virkningerne af Overfredningsnævnets kendelse har medført gavnlige foranstaltninger og ikke medført uforudsete komplikationer. Jeg tillader mig derfor at anmode Fredningsnævnet om fornyelse af Overfredningsnævnets kendelse, evt tidsbegrænset, men gerne for en længere periode.

Hverringe er fortsat indstillet på at være imødekomende overfor anmodninger om at besøge øen i en evt lukket periode, men det er også fortsat af betydning, at besøgende indenfor perioden 1 september - 30 april henvender sig til Hverringe eller til den nye skovfoged på Romsø, - både af hensyn til de besøgendes egen sikkerhed, men også for at give skovfogeden en naturlig mulighed for at have føling med, hvad der sker på Romsø."

Naturfredningsrådet har den 23. oktober 1973 udtalt: "at man med henvisning til rådets skrivelse i sagen af 17. november 1970 kan anbefale, at dispensation til lukning af Romsø i perioden 1/9-30/4 forlænges, f. eks. for en 10-årig periode. Man forudsætter i denne forbindelse, at det stadig efter henvendelse til Hverringe gods vil være muligt at besøge øen, også i ovennævnte periode."

Fredningsplanudvalget for Fyns amt har den 17. december 1973 udtalt: "at fredningsplanudvalget har behandlet sagen på sit møde den 6. december 1973.

Det vedtoges på mødet at udtale, at udvalget kan tilslutte sig den af Naturfredningsrådet den 23. oktober 1973 over for nævnet afgivne udtalelse med den tilføjelse, at en eventuel dispensation til lukning af Romsø maksimalt bør gælde for en periode på 10 år. - - - "

Kerteminde kommune, der den 21. januar 1971 var gået imod en lukning, har den 20. september 1973 udtalt:

" Der var enighed om at fastholde kommunalbestyrelsens vedtagelse af 21. januar 1971. Videre var der enighed om at udtale, at der ikke for kommunalbestyrelsen har foreligget noget om ulemper ved den indtil 30. april 1973 truffene ordning."

Danmarks Naturfredningsforening har den 26. oktober 1973 udtalt: "idet foreningen, efter at sagen har været forelagt vor lokalkomite, skal udtale, at man ikke finder, at der gør sig sådanne særlige hensyn gældende, at dispensation til lukning af øen bør gives."

Friluftsrådet har den 17. oktober 1973 udtalt: "idet Friluftsrådet, da Overfredningsnævnets ordning synes at have virket ganske tilfredsstillende, efter omstændighederne kan tiltræde en forlængelse af Overfredningsnævnets ordning med delvis lukning af øen."

Det kan på indeværende tidspunkt ikke overses, hvad den stigende interesse for sejlsport, herunder den nyåbnede marina i Kerteminde, vil betyde for Romsø fremover. Da der imidlertid intet er oplyst om ulemper ved den i 1971 etablerede lukning, vil denne være at forlænge i 6 år frem til foråret 1974, således at øen i overensstemmelse med det af Dem nævnte lukkes for tiden 1. september til 30. april.

Det tilføjes, at nævnet forbeholder sig i tilfælde af væsentlige forandringer af forholdene på egen foranledning at afkorte den nævnte årrække.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger efter denne skrivelser modtagelse indbringes for Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, 1602 København V. af de efter naturfredningslovens § 58 ankeberettigede.

Det tilføjes, at andre myndigheders tilladelse kan være fornøden.

P. N. V.

C- Hvam